

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ ΝΓΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021**

Συντονίστρια: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Υπεύθυνη καθηγήτρια: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ

Ενδεικτικές απαντήσεις σε κριτήριο της Τράπεζας Θεμάτων

ΘΕΜΑ 1

1^ο υποερώτημα

Το κείμενο ερμηνεύει τα πορίσματα έρευνας σύμφωνα με την οποία πολίτες διεθνώς, αλλά κυρίως οι Έλληνες νέοι, προτιμούν να ενημερώνονται από το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Συγκεκριμένα, απορρίπτουν τα παραδοσιακά μέσα ως αναξιόπιστα και πολιτικά και οικονομικά ελεγχόμενα, ενώ ελκύονται από τις πρακτικές της κοινωνικής δικτύωσης. Για αυτό ευθύνεται και το πλήθος ενημερωτικών ιστότοπων, παραδοσιακών και μη. Συμπεραίνεται ότι αυτό θα αναγκάσει τα παραδοσιακά μέσα να αλλάξουν στρατηγική για να επιβιώσουν.

(λέξεις 73)

2ο υποερώτημα

Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου 1 οι αρθρογράφοι επιλέγουν να κάνουν εισαγωγή στο θέμα παραθέτοντας τα αποτελέσματα μίας έρευνας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το 5ο ετήσιο Digital News Report του Ινστιτούτου Reuters, οι περισσότεροι, και ειδικά οι νέοι, προτιμούν να ενημερώνονται από το διαδίκτυο και απορρίπτουν τους πιο παραδοσιακούς τρόπους ενημέρωσης. Η παράθεση του πορίσματος της έρευνας στην αρχή του κειμένου αποτελεί την αφόρμηση, το εφελτήριο του προβληματισμού για το φαινόμενο που θα αποπειραθούν να ερμηνεύσουν οι αρθρογράφοι στη συνέχεια του άρθρου. Με αυτήν την επιλογή οι συντάκτες του άρθρου χαρίζουν κύρος, αξιοπιστία και αντικειμενικότητα στις απόψεις τους για τις αλλαγές στον τρόπο ενημέρωσης. Ταυτόχρονα, προσελκύουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη και επικαλούνται τη λογική του, ενώ ενισχύουν και την αποδεικτική δύναμη των ισχυρισμών τους. Τέλος, η παράθεση τεκμηρίων ενδείκνυται στο άρθρο, που χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα και ουδετερότητα.

3ο υποερώτημα

1β, 2γ, 3γ, 4γ, 5γ

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 30)

Νέοι και νέες,

Είναι θαυμάσια η ευκαιρία που μας δίνεται σε αυτό το συνέδριο να συζητήσουμε για σύγχρονα θέματα που μας αφορούν όλους, όπως είναι η χρήση της τεχνολογίας. Είναι γεγονός ότι κάθε νέος χρησιμοποιεί καθημερινά την τεχνολογία για ποικίλους λόγους. Ένας από αυτούς είναι η ενημέρωση για την οποία γίνεται ευρεία χρήση του διαδικτύου, με αποτέλεσμα τα άλλα μέσα ενημέρωσης να απορρίπτονται ως παρωχημένα.

Ζητούμενο 1: Για ποιους λόγους προτιμάνε το διαδίκτυο;

❖ Λόγοι για τους οποίους οι νέοι ενημερώνονται από το διαδίκτυο και κυρίως από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης:

→ Πληροφορίες κειμένου

- τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης επιδιώκουν να αυξήσουν τον χρόνο παραμονής του χρήστη και για αυτό προωθούν την ανάγνωση άρθρων και βίντεο, τα ενημερωτικά βίντεο είναι πιο ελκυστικά
- το πλήθος, ο κατακερματισμός, των ενημερωτικών ιστότοπων, η δυνατότητα περιήγησης σε διάφορες ιστοσελίδες/ποικίλες πηγές
- η καθιέρωση της κουλτούρας της δωρεάν ενημέρωσης

→ Επιχειρήματα δικά μου

- Γρήγορη, άμεση, έγκαιρη και εύκολη πληροφόρηση
- Ζωντανή μετάδοση, συνδυασμός λόγου, εικόνας και ήχου
- Επιλογή των ιστότοπων που εκφράζουν τον κάθε χρήστη
- Πρόσβαση στη διεθνή ενημέρωση
- Επιλογή του χώρου και του χρόνου ενημέρωσης
- Στοχευμένη πληροφόρηση για θέματα που ενδιαφέρουν τον κάθε νέο
- Δυνατότητα προώθησης και αναμετάδοσης ειδήσεων, πληροφοριών, γεγονότων και ιδεών
- Δυνατότητα σχολιασμού, ανταλλαγής απόψεων και δημόσιου διαλόγου. Ο χρήστης λειτουργεί ως δέκτης και πομπός
- Παρακολούθηση, αξιολόγηση και σχολιασμός του έργου της εκάστοτε κυβέρνησης πιο αποτελεσματικά και οργάνωση δράσεων, για να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους
- Τα άρθρα συνήθως είναι πιο σύντομα και με πιο απλό λεξιλόγιο
- Ειδοποιήσεις στο κινητό τηλέφωνο

❖ Λόγοι για τους οποίους οι νέοι απορρίπτουν τους παραδοσιακούς τρόπους ενημέρωσης:

→ Πληροφορίες κειμένου

- Δεν εμπιστεύονται τους δημοσιογράφους

- Θεωρούν ότι τα παραδοσιακά μέσα δεν είναι ανεξάρτητα και παραπληροφορούν για να εξυπηρετήσουν συμφέροντα των πολιτικά και οικονομικά ισχυρών
- **Επιχειρήματα δικά μου**
 - Δεν βρίσκουν ενδιαφέροντα τα θέματα που παρουσιάζουν
 - Θεωρούν βαρετά τόσο τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων όσο και τη μελέτη των πολυσέλιδων εφημερίδων με τα μακροσκελή και αναλυτικά άρθρα
 - Λόγω πιεσμένου προγράμματος θεωρούν δεσμευτική τη συγκεκριμένη ώρα εκπομπής των ειδησεογραφικών δελτίων, ενώ και η ενημέρωση από τον Τύπο είναι χρονοβόρα και απαιτητική

Ζητούμενο 2: Οφέλη από την ενημέρωση μέσω του Τύπου

- Πιο έγκυρη ενημέρωση: κατονομάζονται οι πηγές και τα άρθρα είναι ενυπόγραφα
- Αναλυτικό ρεπορτάζ μετά από έρευνα: επαρκέστερη τεκμηρίωση, εμπειριστατωμένες αναλύσεις, κριτικές και αναλυτικοί σχολιασμοί που διευκολύνουν τον αναγνώστη να διαμορφώσει πιο αντικειμενική άποψη.
- Γνώση και διάκριση της πολιτικής τοποθέτησης της εκάστοτε εφημερίδας ή περιοδικού
- Προσεγμένο λεξιλόγιο, επιμελημένη σύνταξη και έκφραση
- Δεν απαιτείται σύνδεση στο διαδίκτυο
- Ποικίλο περιεχόμενο, ενδιαφέροντα αφιερώματα
- Δεν διακόπτεται από τις συνεχείς διαφημίσεις

Φίλοι και φίλες,

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η τεχνολογία έχει άπειρες εφαρμογές και διευκολύνει τη ζωή μας, ειδικά εμάς των νέων που είμαστε ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με αυτήν. Ωστόσο, δεν πρέπει να εξαρτόμαστε αποκλειστικά από τα τεχνολογικά μέσα για την ενημέρωσή μας, αφού ενέχουν και πολλούς κινδύνους, αλλά να εκμεταλλευόμαστε και τα θετικά των άλλων μέσων ενημέρωσης. Ας προσπαθήσουμε, λοιπόν, να εξασφαλίσουμε μια πιο έγκυρη και πολύπλευρη ενημέρωση με κάθε δυνατό μέσο.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

ΘΕΜΑ 3

1° υποερώτημα

Το ποιητικό υποκείμενο χρησιμοποιεί στο ποίημα του α' πληθυντικό πρόσωπο («Το να 'χαμε τάρανδους μες στα σπίτια μας», «αποκοιμιόμασταν» κ.λ.π.). Η χρήση του χαρίζει ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα στο λόγο, ενώ καθιστά το ύφος πιο οικείο,

καθώς ο ποιητής μοιράζεται προσωπικές συνήθειες, σκέψεις και συναισθήματα με τον αναγνώστη, που πιθανόν να έχει ανάλογα βιώματα, και έτσι συμμετέχει συναισθηματικά πιο αποτελεσματικά. Ο ποιητής επικοινωνεί συναισθηματικά με τον αναγνώστη, του εξομολογείται την αλλοτριωτική σχέση που νιώθει ότι έχει αναπτύξει με την τηλεόραση και ταυτόχρονα τον προβληματίζει για το θέμα αυτό, ώστε να κάνει την αυτοκριτική του. Το ποίημα με αυτόν τον τρόπο χαρακτηρίζεται από βιωματικό και προσωπικό τόνο, ενώ ταυτόχρονα το θέμα της σχέσης του ανθρώπου με την τηλεόραση αποκτά καθολικότητα, καθώς αφορά όλους τους τηλεθεατές.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στο κείμενο 2 ο ποιητής χρησιμοποιεί πλήθος εκφραστικών μέσων για να ασκήσει την κριτική του στη σχέση των ανθρώπων με την τηλεόραση. Με την προσωποποίηση «κάθεται ήσυχη» ο ποιητής σατιρίζει την πεποίθηση του τηλεθεατή ότι η τηλεόραση είναι ένα αθώο μέσο ενημέρωσης, που περιμένει υπομονετικά την προσοχή του, καθώς αυτός επιλέγει πότε, πώς και πόσο θα τη χρησιμοποιήσει. Ωστόσο, όπως εκφράζεται με την παρομοίωση «Μοιάζει με τον πλανητικό προπάππο μας, τον Βεελζεβούλ / που 'λεγε ιστορίες κι αποκοιμιόμασταν.», η τηλεόραση δεν είναι καθόλου αθώα, αλλά εφαρμόζει στον τηλεθεατή τα «σατανικά» σχέδιά της με σκοπό να τον παραπλανήσει, να τον χειραγωγήσει και να τον «αποκοιμίσει» αδρανοποιώντας την κριτική σκέψη του.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Στο κείμενο 2 το ποιητικό υποκείμενο ειρωνεύεται τη σχέση του Νεοέλληνα με την τηλεόραση. Καταρχάς, την παραλληλίζει με ένα ζώο, το οποίο ο άνθρωπος θαυμάζει («Τί ζώο!») και του συμπεριφέρεται σαν σε κατοικίδιο. Θεωρεί ότι δεν κινδυνεύει από αυτήν («Έχει τα σιδερένια κέρατά της στην ταρατσα»), αφού «ήσυχη κάθεται στο σαλόνι μας» και περιμένει υπομονετικά πότε θα ασχοληθεί μαζί της ο τηλεθεατής, ο οποίος έχει την ψευδαίσθηση ότι την ελέγχει («αν βάλουμε στην πρίζα τον ομφάλιο λώρο της ξυπνά»), αφού ο ίδιος επιλέγει πότε θα την ανοίξει και για πόση ώρα θα παρακολουθήσει τα προγράμματά της. Ωστόσο, τον γοητεύει και τον προσελκύει χωρίς να το συνειδητοποιεί πάντα ο ίδιος («Ήσυχο ζώο. Και τι όμορφο»). Μοιάζει αθώα όπως ένα ήσυχο ζώο, που ομορφαίνει το σαλόνι και κάνει παρέα στον ιδιοκτήτη του, ο οποίος όμως αρχίζει σταδιακά να το αγαπά, να εξαρτάται σχεδόν από αυτό, που τελικά αποτελεί αντίδοτο στη μοναξιά του και διέξοδο από την σκληρή πραγματικότητα. Όμως, αποδεικνύεται ότι η τηλεόραση δεν είναι πάντα ωφέλιμη, αλλά ενίοτε γίνεται ενοχλητική («Μοιάζει με έντομο πελώριο, αστρικό.»). Το «σατανικό» της σχέδιο είναι να παραπλανήσει με ψεύδη, να παθητικοποιήσει, να αποχαυνώσει, να χειραγωγήσει τον τηλεθεατή και να τον καταστήσει ανίκανο να ασκεί κριτική και να αντιδρά («Μοιάζει με τον πλανητικό προπάππο μας, τον Βεελζεβούλ που 'λεγε ιστορίες κι αποκοιμιόμασταν.»)

[προσωπική τοποθέτηση μαθητή]